

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ О УСПОСТАВЉАЊУ ЗАЈЕДНИЧКИХ КОНТРОЛА НА ГРАНИЧНИМ ПРЕЛАЗИМА ЗА МЕЂУНАРОДНИ ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ ПРЕШЕВО (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ТАБАНОВЦЕ (РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА)

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о успостављању заједничких контрола на граничним прелазима за међународни друмски саобраћај Прешево (Република Србија) и Табановце (Република Северна Македонија), потписан у Београду дана 9. маја 2025. године, у оригиналу на српском, македонском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

између

Владе Републике Србије

и

Владе Републике Северне Македоније

**о успостављању заједничких контрола на граничним
прелазима за међународни друмски саобраћај Прешево
(Република Србија) и Табановце (Република Северна
Македонија)**

Влада Републике Србије и Влада Републике Северне Македоније (у даљем тексту: „Стране”), полазећи од пријатељских и добросуседских односа и сарадње између две државе,

Имајући у виду реалне могућности за даље јачање и унапређење узајамно корисне и добро успостављене дугорочне сарадње између две државе, као и њихову жељу да створе најпогодније услове за развој такве сарадње,

У намери да унапреде кретање грађана и промет роба између две државе и олакшају саобраћај преко заједничке државне границе,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Предмет Споразума

Предмет споразума је успостављање заједничких контрола на граничним прелазима за међународни друмски саобраћај Прешево (Република Србија) и Табановце (Република Северна Македонија): у даљем тексту: „гранични прелаз“.

Заједничке контроле на граничним прелазима, успостављају се у зони граничних прелаза на територији обе Стране, од стране службених лица Страна, коришћењем система заједничке граничне контроле.

Гранична контрола и граничне провере на излазу из Републике Србије обављају се на месту граничне контроле и граничних провера на улазу у Републику Северну Македонију, док се гранична контрола и граничне провере на излазу из Републике Северне Македоније обављају на месту граничне контроле и граничних провера на улазу у Републику Србију.

Члан 2.

Значење израза

Изрази употребљени у овом Споразуму имају следеће значење:

1) **Гранична контрола** је контрола граничног саобраћаја између Страна која обухвата спровођење свих закона и других прописа држава Страна који се примењују приликом преласка лица преко државне границе, као и при увозу, извозу и транзиту путника и ствари, прегледу робе, превозних средстава, путничког пртљага и друге робе коју путници носе са собом или на себи укључујући и промет драгоцености и физички преносивих средстава плаћања коју спроводе службена лица;

2) **Граничне провере** представљају контролу лица и путних исправа, контролу саобраћајног средства и контролу ствари, која се обавља у току утврђеног радног времена на подручју граничног прелаза, у вези са

намераваним преласком државне границе или непосредно након што је извршен прелазак државне границе и друга контрола промета лица, робе, услуга, саобраћајних средстава, животиња и биља и њихових производа преко државне границе одређене националним законодавством држава Страна;

3) **Држава домаћин** је држава уласка на чијој територији надлежни органи обављају излазно улазну граничну контролу и граничне провере;

4) **Суседна држава** је излазна држава, чији надлежни органи на територији државе домаћина, по потреби обављају излазну граничну контролу и детаљне граничне провере;

5) **Заједничка контрола** су гранична контрола и граничне провере које стране врше у зони граничних прелаза, у складу са националним законодавством Страна и овим Споразумом;

6) **Заједничка локација** је део подручја граничног прелаза који обухвата:

- (1) простор и службене просторије одређене за обављање граничне контроле и граничних провера надлежних органа Страна;
- (2) друге објекте намењене за обављање граничне контроле и граничних провера и простор за паркирање;
- (3) пут између државне границе и места за обављање граничне контроле;

7) **Зона** обухвата подручја заједничких локација и простор између њих, где службена лица држава Страна обављају граничне провере и граничну контролу;

8) **Надлежни органи** су органи Страна надлежни за обављање послова граничне контроле и граничних провера, и то:

- (1) за Републику Србију: Министарство унутрашњих послова Републике Србије - Управа граничне полиције, Министарство финансија Републике Србије - Управа царина, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља.
- (2) за Републику Северну Македонију: Министарство унутрашњих послова Републике Северне Македоније – Гранична полиција, Министарство финансија Републике Северне Македоније – Царинска управа, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Фитосанитарна инспекција - Агенција за храну и ветеринарство и Министарство за транспорт;

9) **Службена лица** су службеници надлежних органа који обављају послове граничне контроле и граничних провера;

10) **Друга лица** су запослени у агенцијама или другим правним лицима Страна која обављају делатност или имају пословни простор на подручју граничног прелаза.

Члан 3.

Протоколи за спровођење

Надлежни органи ће сачинити протоколе о спровођењу овог Споразума којима ће се ближе регулисати вршење граничне контроле.

Члан 4.

Изградња и коришћење објеката

У зони Стране могу градити, постављати нове објекте или заједнички користити постојеће службене објекте државе домаћина, у складу са националним законодавством држава Страна.

Држава домаћин, по правилу, обезбеђује прикључке за струју, воду и другу комуналну инфраструктуру.

Питања припадајућег дела стварних трошкова употребе и одржавања објеката и просторија, као и режијских и других трошкова се уређују протоколима из члана 3. овог Споразума.

Опрема и материјал потребни за изградњу и унутрашње и спољашње уређење објеката за потребе Суседне државе у зони не подлежу царини, порезима и другим давањима Државе домаћина.

Члан 5.

Телекомуникациони и други уређаји

Држава домаћин се обавезује да ће, уз ослобађање од плаћања свих накнада, обезбедити техничке предуслове у складу са условима Суседне државе и одобрити изградњу телекомуникационе инфраструктуре неопходне за довођење потребних телекомуникационо-информатичких сервиса.

Држава домаћин се обавезује да ће омогућити монтажу, имплементацију, пуштање у рад и одржавање телекомуникационо-информатичких система, опреме и средстава, укључујући видео надзор и другу електронску опрему потребну искључиво за обављање послова граничне контроле и граничних провера.

Држава домаћин обезбеђује простор за комутационо чвориште и другу опрему телекомуникационо-информационих система суседне државе са неходним техничким и осталим условима за рад опреме.

Контролу приступа простору и опреми из става три овог члана врше искључиво надлежни органи Суседне државе.

Коришћење телекомуникационо-информатичких система и коришћење фреквенција у зони обавља се у складу са националним законодавством Страна и сходно међусобном договору Страна.

Начин повезивања националних телекомуникационо-информатичких система Страна ће усагласити технички стручни тимови Страна.

Члан 6.

Постављање ознака на граничном прелазу и објектима

Ознаке и обележја која означавају гранични прелаз и службене просторије које користе Стране у зони на граничним прелазима постављају се у складу са националним законодавством држава Страна.

Члан 7.

Примена прописа

У зони, приликом обављања граничне контроле и граничних провера, службена лица Суседне државе примењују прописе своје државе којима се регулише прелазак лица, ствари, роба и превозних средстава, у истом обиму и на исти начин као на територији своје државе.

Службене радње које у зони обаве службена лица Суседне државе сматрају се као да су обављене у Суседној држави.

Повреда прописа Суседне државе утврђена приликом обављања излазне граничне провере, а која је учињена у зони, сматра се као да је почињена у Суседној држави. Уколико повреду прописа суседне државе открије полицијски службеник Државе домаћина, дужан је да излазну граничну проверу уступи полицијским службеницима Суседне државе ради обављања детаљне граничне провере.

У осталим случајевима примењиваће се национално законодавство Државе домаћина, ако овим Споразумом није другачије дефинисано.

Члан 8.

Поступање према држављанима државе домаћина

Примена прописа из члана 7. став 1. овог Споразума обухвата и право на лишавање слободе, задржавање и принудни повратак.

Изузетно од одредби става 1. овог члана, службена лица суседне државе нису овлашћена да држављане Државе домаћина на њеном подручју лише слободе или приведу у Суседну државу.

Лица из става 2. овог члана, могу се задржати на месту за обављање граничне контроле и граничних провера ради састављања записника о чињеничном стању, након чега се предају надлежном органу Државе домаћина на граничном прелазу.

При предузимању мера из става 3. овог члана потребно је одмах обавестити службена лица Државе домаћина.

Службена лица Страна међусобно пружају помоћ што не ограничава право службених лица Суседне државе да предузимају све неопходне мере за заштиту живота и безбедности службених и других лица.

Одредбе овог члана не утичу на примену прописа државе домаћина о азилу.

Члан 9.

Поступак са лицима и стварима

Новац и друга физички преносива средства плаћања, ствари, превозна средства и роба која су службена лица Суседне државе привремено задржала или одузела током обављања граничне контроле и граничних провера и приликом извршавања службених радњи, дозвољено је пренети у Суседну државу.

За ствари које су службена лица Суседне државе за време излазне граничне контроле и граничних провера привремено задржала или одузела или су пре почетка улазне граничне контроле и граничне провере, на захтев службених лица, враћене у Суседну државу, не примењују се прописи о извозу и за њих се не обавља улазна гранична контрола.

Лицима којима није дозвољен улазак у улазну државу не сме бити одбијен повратак у излазну државу.

Ако је потребно, лица из става 3. овог члана прате се до овлашћених лица излазне државе.

Право повратка у излазну државу лица из става 3. овог члана укључује и њихове ствари.

Члан 10.

Улазна и излазна гранична контрола и гранична провера

Граничну контролу и основну граничну проверу на излазу из Суседне државе и граничну контролу и основну граничну проверу на уласку у Државу домаћина обављају полицијски службеници Државе домаћина у зони граничних прелаза Прешево и Табановце, док полицијски службеници Суседне државе могу, уколико је потребно, да изврше детаљне граничне провере.

Испуњеност услова за излазак из Суседне државе утврђује се аутоматским проверама у базама података Суседне државе, на основу података које уносе полицијски службеници Државе домаћина.

Завршетком излазне граничне контроле и граничне провере сматра се тренутак када информациони систем Суседне државе проследи информацију о испуњености услова за излазак информационом систему Државе домаћина. По пријему информације, улазну граничну проверу ће покренути Држава домаћин.

Уколико информациони систем Суседне државе пошаље информацију која представља ограничење изласка из Суседне државе, даљи поступак спровођења детаљне излазне граничне провере лица и возила, наставиће полицијски службеник Суседне државе.

Уколико се детаљним проверама утврди да су испуњени услови за излазак из суседне државе, завршетком излазне провере сматраће се тренутак предаје путне исправе од стране полицијских службеника Суседне државе полицијским службеницима Државе домаћина. Након предаје путне исправе, почиње улазна гранична провера од стране полицијског службеника Државе домаћина.

Након почетка улазне граничне провере, службена лица Суседне државе немају право да врше излазну граничну проверу.

Изузетно од става 6. овог члана, уколико се након започете улазне граничне провере појави сумња о кривичном делу или се накнадно сазна да се у зони налази лице које се потражује, или не испуњава друге услове за излазак из суседне државе, службена лица Суседне државе имају право, након што претходно о томе обавесте службена лица Државе домаћина, да поново обаве граничну проверу.

Излазна царинска процедура се примењује пре почетка граничне провере, а улазна по завршетку граничне провере на начин предвиђен Протоколима о спровођењу Споразума који се односе на заједничку контролу, сачињеним у складу са чланом 3. овог Споразума.

Члан 11.

Попуштање у режиму граничних провера и граничне контроле

Граничне провере се могу вршити у смањеном обиму ублажавањем режима због изузетних и непредвиђених околности.

Начин и околности отпочињања релаксације режима граничне контроле биће дефинисани протоколом о спровођењу сачињеним у складу са чланом 3. овог Споразума.

Члан 12.

Уношење печата у путне исправе

Током граничне контроле, полицијски службеници Суседне државе и Државе домаћина не уносе печате у путне исправе. Уношење печата у путне

исправе врши се на усмени захтев лица које прелази државну границу, а у посебним околностима, како је то прописано у националном законодавству Страна.

Члан 13.

Гранична провера малолетних лица

Приликом граничне провере малолетних лица, службеници граничне полиције Државе домаћина посебну пажњу посвећују испуњености услова за излазак малолетних лица са територије Суседне државе, у складу са њеним националним законодавством.

Члан 14.

Оружје

Ако лице приликом граничне провере пријави полицијским службеницима Државе домаћина да извози ватрено или друго оружје из Суседне државе, пријава полицијским службеницима Државе домаћина сматраће се пријавом граничним органима Суседне државе. Полицијски службеник Државе домаћина има обавезу да преда излазну граничну проверу лица које пребацује оружје преко државне границе полицијским службеницима Суседне државе, а након завршене излазне провере полицијски службеник Државе домаћина ће предузети мере улазне провере.

Члан 15.

Документа

Излазна гранична контрола од стране полицијских службеника Државе домаћина вршиће се само на основу путних исправа и других исправа прописаних за прелазак државне границе, у складу са националним законодавством Суседне државе.

Члан 16.

Унос података у евиденцију суседне државе

Унос података о извршеној излазној граничној провери у евиденцију, која се води у складу са националним законодавством Суседне државе, врши се путем аутоматског скенирања докумената лица, које контролишу полицијски службеници Државе домаћина.

Члан 17.

Иступање из режима заједничке контроле

У случају техничког кvara на информационом систему Надлежног органа, или договора двеју Страна по другом основу, полицијски службеници задржавају право да у потпуности или делимично обуставе вршење заједничке контроле, односно да граничне провере у зони обављају у складу са националним законодавством.

Надлежни органи Страна се, без одлагања обавештавају о времену наступања и престанка техничког кvara на информационом систему.

Након успостављања рада информационог система, Надлежни органи Стране могу захтевати размену података о извршеним граничним проверама за време трајања техничког кvara.

Члан 18.

Службена лица, униформе и сагласност за боравак и рад

Службена лица Страна, послове из своје надлежности обављаће у складу са својим националним законодавством.

Службена лица у зони носе униформу, службено оружје и муницију. Службена лица Суседне државе могу у зони, приликом обављања дужности носити и цивилну одећу са видно истакнутим ознакама у складу са националним законодавством Страна, опрему, као и водити службене псе.

Службена лица Суседне државе могу користити службено оружје у складу са законима и другим прописима Суседне државе.

Држава домаћин задржава право да ускрати службеном лицу Суседне државе боравак и рад у зони, о чему је дужна писаним путем обавестити надлежни орган друге Стране.

У случају повреде или смрти службеног лица Суседне државе, као и у случају губитка ствари које носе са собом (униформа, оружје и др.) док су на дужности, примењује се национално законодавство Суседне државе.

Члан 19.

Одобрење за кретање и задржавање у зони

Друга лица из члана 2. став 1. тачка 10. овог Споразума могу се кретати, задржавати и обављати делатност у зони за коју имају сагласност прописану националним законодавством држава Страна.

Члан 20.

Предмети у службеној употреби

Док се налазе у зони, службена и приватна возила, опрема и предмети који су намењени службеној употреби за обављање граничних провера и граничних контрола или за потребе службених лица Суседне државе за време обављања послова у држави домаћина, не подлежу плаћању царина, пореза и другим давањима.

Списе, документацију и електронске носаче података које службена лица Суседне државе користе у обављању граничне контроле и граничних провера у Држави домаћина, као и службене пошилике, возила и просторије и службену опрему, службена лица Државе домаћина немају право прегледати и одузети.

Новац који службена лица Суседне државе користе за службене потребе у зони, може бити унет, изнет и пренет у и из Суседне државе.

Члан 21.

Заштита и помоћ

Службеним лицима Суседне државе, при обављању њихове дужности у зони, држава домаћин обезбеђује једнаку заштиту и помоћ као и својим службеним лицима.

Ако кривично дело или прекршај изврши службено лице Суседне државе на територији Државе домаћина, надлежни орган државе Домаћина мора без одлагања предузети мере у складу са националним законодавством и о томе обавестити надлежни орган Суседне државе.

Службене просторије суседне државе, службена лица државе домаћина могу претрести само уз сагласност надлежних органа Суседне државе.

За накнаду штете коју су узроковала службена лица Суседне државе при обављању граничне контроле у зони, примењује се национално законодавство Суседне државе.

Члан 22.

Мешовита комисија

За праћење спровођења одредаба овог Споразума образује се Мешовита комисија, у чији ће састав Стране именовати председника свог дела Комисије и још четири члана, те њихове заменике.

Послови и начин рада Мешовите комисије уредиће се Пословником. Пословник ће бити усвојен на првом састанку Мешовите комисије, која ће се одржати у року од 60 дана од дана почетка примене овог Споразума.

О именовању председника свог дела Мешовите комисије, Стране ће се међусобно обавештавати дипломатским путем, а о именовању чланова Мешовите комисије и њихових заменика председници комисија ће се обавештавати разменом писама.

Задатак Мешовите комисије је да усклађује рад надлежних органа у решавању просторних, техничких и других питања везаних за граничне прелазе, и то:

- прати и анализира степен фреквентности одвијања саобраћаја преко граничног прелаза и предлаже мере и радње за бржи проток људи и роба;
- прати и анализира рад надлежних граничних служби и предлаже мере за унапређење функционисања заједничких контрола;
- извршава и друге послове који су непосредно везани за заједничке контроле.

Мешовита комисија ће одржавати састанке према исказаној потреби, а најмање једном годишње, наизменично на територији држава Страна.

Члан 23.

Посебне обавезе

Ради израде урбанистичко-техничке документације за проширење граничних прелаза Прешево и Табановце, Стране се обавезују да ће извршити усклађивање података катастарских непокретности са граничном документацијом тако да се на делу заједничке државне границе од граничне ознаке V6-1 до граничне ознаке V7-8 омогући упис података о катастарским парцелама и правима на истим и то:

а) на катастарским парцелама које су у поступку демаркације припале Републици Северној Македонији, а воде се у Катастру непокретности Републике Србије; и

б) на катастарским парцелама које су у поступку демаркације припале Републици Србији, а воде се у Катастру непокретности Републике Северне Македоније.

Стране се обавезују да ће на основу елабората геодетских радова о усаглашеној граничној документацији потврђеног од стране Мешовите комисије за демаркацију и обележавање државне границе између Републике Србије и Републике Северне Македоније, која садржи све податке о непокретностима, укључујући и уписане забележбе и терете на непокретностима, као и податке о носиоцима права, по службеној дужности извршити уписе у катастар

непокретности, као и спровести промене на тим непокретностима у поступку одржавања катастра непокретности.

Члан 24.

Промене надлежних органа

Стране се узајамно обавештавају о свим променама у вези са надлежним органима.

Члан 25.

Решавање спорова

Евентуални спорови који произлазе из примене овог Споразума решаваће се дипломатским путем.

Члан 26.

Ступање на снагу, измене и допуне и раскид

Споразум се закључује на неодређено време и ступа на снагу даном пријема последњег писаног обавештења, дипломатским путем, којим Стране обавештавају једна другу о испуњености унутрашњих правних процедура и техничких услова за његово ступање на снагу.

Ступањем на снагу овог Споразума престаје да важи Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о успостављању заједничких контрола на граничном прелазу за међународни друмски саобраћај Прешево (Република Србија) – Табановце (Република Северна Македонија) закључен у Београду 12.07.2019. године.

Имплементациони протоколи који су закључени на основу Споразума из става 2. овог члана, остају на снази уколико нису у супротности са одредбама овог Споразума.

Овај Споразум се може мењати и допуњавати писаним путем уз сагласност обе Стране, а измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1. овог члана.

Свака Страна може раскинути овај Споразум слањем писаног обавештења другој Страни дипломатским путем. У том случају, Споразум престаје да важи након истека три месеца од дана пријема таквог обавештења, осим ако се Стране другачије не договоре писаним путем.

Потписано у Београду, дана 9.5.25, у два оригинална примерка на српском, македонском и енглеском језику, при чему су сви текстови једнако веродостојни.

У случају разлике у тумачењу, меродавна је верзија на енглеском језику.

ЗА ВЛАДУ

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗА ВЛАДУ

**РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ
МАКЕДОНИЈЕ**

Ивица Дачић
потпредседник Владе и
министар унутрашњих послова

Панче Тошковски
министар унутрашњих послова

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ за потврђивање Споразума

Уставни основ за потврђивање Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о успостављању заједничких контрола на граничним прелазима за међународни друмски саобраћај Прешево (Република Србија) и Табановце (Република Северна Македонија) садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према којој је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. Разлози за потврђивање Споразума

Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о успостављању заједничких контрола на граничним прелазима за међународни друмски саобраћај Прешево (Република Србија) и Табановце (Република Северна Македонија), дана 9. маја 2025. године потписан је на основу Закључка Владе Републике Србије 05 број 018-4675/2025 од 8. маја 2025. године, којим је усвојен усаглашени текст Споразума и овлашћен потпредседник Владе и министар унутрашњих послова Ивица Дачић за потписивање.

Ступањем на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Северне Македоније о успостављању заједничких контрола на граничним прелазима за међународни друмски саобраћај Прешево (Република Србија) и Табановце (Република Северна Македонија) ће се успоставити нови пословни процес рада који има за циљ поједностављење комплетне процедуре обављања граничне провере, тако што би полицијски службеници земље домаћина били овлашћени да, поред улазне граничне контроле своје земље, обављају и излазну граничну контролу суседне земље.

У конкретном случају ово значи да Стране не врше основну граничну проверу на излазу из државе, односно да се њено обављање поверава полицијским службеницима улазне државе (држава домаћина) на тај начин што би се једним скенирањем документа путем новог информатичког система, прво извршила провера кроз евиденције излазне државе. Након тога, у случају да не постоје правне и друге сметње, омогућава се обављање улазне граничне провере државе домаћина. На овај начин успоставља се тзв. "One stop control", на месту уласка у државу, јер се једним заустављањем избегава непотребно задржавање путника на излазу уколико се аутоматском провером утврди да испуњавају услове за прелазак државне границе.

Такође, Споразумом се не укида право државама да, у случају постојања било каквих правних и других сметњи, могу обављати излазну контролу, односно детаљну граничну проверу, када је у складу са законом неопходно предузети одређене мере и радње према лицима.

Потврђивањем Споразума омогућава се његово ступање на снагу, како је предвиђено чланом 26. Споразума.

Сагласно члану 13. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Службени гласник РС”, број 32/13) Министарство спољних послова покреће поступак потврђивања наведеног споразума.

III. Оцена потребних финансијских средстава за спровођење закона

За спровођење наведеног Споразума није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије са раздела 15 – Министарство унутрашњих послова.

За спровођење наведеног Споразума није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије са раздела 16 – Министарство финансија.

За спровођење наведеног Споразума није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије са раздела 24 – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.